

odvolání soudu zemskému v Praze; o zaslání scházejících spisů procesních c. k. zemskému soudu byl dožádán c. k. okresní soud na Zbraslavi« a pod. (§ 209 jedn. ř.).

Zasílají-li se jiným soudům, úřadům prvopisy důležitých listin, má soudce, pokud se týká, předseda senátu rozhodnouti o tom, zda mají býti vyhotoveny a podrženy ověřené opisy listin oněch; může se pak podržení takovýchto opisů opatřiti i v zájmu a na žádost stran samých (§ 210 jedn. ř.). Co se týče opatření, jichž třeba k doručení vyřízení toho nebo onoho soudu, resp. senátu, přísluší určiti způsob doručování a vydati bližší nařízení k výkonu doručení soudci, pokud se týká, předsedovi senátu nebo referentu pro soudnictví nesporné, jemuž příslušná záležitost byla přikázána (§ 211 jedn. ř. odst. 1 a násl., jakož i podrobnější předpisy § 212 o doručení sluhami soudními, poštou, k vlastním rukoum, prokuristovi atd., pokud jde pak o doručení urychlené, o doručení v neděli nebo o svátek, vyhláškami veřejnými srv. § 213 jedn. ř. a k tomu §§ 92, 342, 95, 96, 102, 103 odst. 3, 107, 115, 119, 121, 116, 119 a j. c. ř. s.). Mají-li v právních záležitostech stejného druhu současně učiniti se vyhlášky ediktem, dlužno vyhlášky novinami uveřejňované, pokud možno, shrnouti v edikt pravidelně jediný (§ 214 jedn. ř.).

Vyhotovení čistopisů vázáno jest určitými, podrobně uvedenými předpisy a jsou rázu více méně formálního (§ 215 jedn. ř.).

Soudní pečeti opatřiti dlužno vyhotovení čili čistopisy:

- a) rozsudků;
- b) platebních příkazů;
- c) platebních rozkazů;
- d) smírů;
- e) povolení exekuce;
- f) ediktů a schvalovacích doložek v záležitostech poručenských, opatrovnických a svěrenských;
- g) vysvědčení úředních a ověřených, počítaje v to vyhotovení, výpisy a opisy soudních spisů (srv. § 56 odst. 3. zák. o org. soudů);
- h) protestů;
- i) výpisů knihovních, depositních;
- j) konečně všechny dopisy zasílané cizozemským úřadům nebo jiným orgánům úředním (srv. § 216 jedn. ř.).

Vyhrožování.

I. Pojem.

Zločinu veřejného násilí nebezpečným vyhrožováním dopouští se, kdo přímo neb nepřímou, písemně neb ústně neb jinak, udav jméno své aneb ho neudav, v tom úmyslu hrozí ublížením na těle, na svobodě, na cti neb na majetku, by jednotlivé osoby, obce neb okresy uvedl v strach a nepokoj, ač je-li vyhrůžka způsobitou vzbuditi v tom, komu bylo hrozeno, se zřetelem na poměry a osobní jeho povahu, neb na důležitost zla, jímž bylo vyhrožováno, důvodnou obavu, t. j. obavu, že zlo, jímž se vyhrožuje, bude vykonáno; nerozhodno jest, směřuje-li zlo, při vyhrožování jednotlivé osobě, proti tomu, komu bylo hrozeno, proti jeho rodině a jeho příbuzným nebo proti jiným osobám, pod jeho ochranou stojícím a zda setkala se vyhrůžka s výsledkem (t. j. byla-li bázeň a nepokoj vzbuzen čili nic) (§ 90 v souvislosti s § 98 tr. z.). Skutková povaha zločinu není vyloučena

tím, že při vyhrožování bylo užito zlého nakládání, pokud jen toto mělo sesílití účinek vyhrožování (roz. nař. s. ze dne 5. února 1881 sb. 306).

II. Trest.

Trestem zločinu jest těžký žalář od 6 měsíců do 1 roku. Jsou-li tu okolnosti přitěžující, zvláště když ten, s nímž se zle nakládalo, byl násilím mu učiněným nebo nebezpečnou vyhrůžkou po delší čas uveden v trapný stav; — bylo-li hrozeno vraždou nebo zapálením; — když škoda, kterou se hrozí, převyšuje obnos 1000 zl.; když vyhrožováno bylo celým obcím neb okresům, jest trestem těžký žalář od 1 roku do 5 roků (§ 100 tr. z.). Stejně předpisy obsahují též voj. z. tr. (§§ 377, 378) a tr. z. pro Bosnu a Hercegovinu (§§ 174, 175).

III. Osnova nového trestního zákona.

Dle § 136 osnovy dopouští se přečinu, kdo se pokouší uvésti obyvatele osady neb krajiny vyhrožováním zločinem nebo přečinem v bázeň a nepokoj a trestá se vězením od 1 téhodne až do 2 roků. Též připouští se nález, že může býti dán pachatel pod policejní dohled. Kromě tohoto ustanovení, jež je obsaženo v 6. hlavě, jednající o rušení míru, jest dle § 246 tr. z. přečinem, když někdo vyhrožuje druhému ublížením na těle, svobodě, cti nebo majetku za takových okolností, jež jsou způsobilými vzbuditi v ohroženém obavu, že vyhrůžka bude vykonána. Přečin tento tresce se vězením od 1 dne do 6 měsíců nebo pokutou do 1000 zl.

Výchova dítek.

Svrchovaný zájem, jaký má stát a mítí musí na výchově mládeže, dochází výrazu ve mnohém směru v zákonodárství, jež ukládá rodičům, poručníkům, soudům a úřadům politickým důležité povinnosti k docílení tohoto mravního úspěchu.

I. K výchově dítek zavázání jsou

1. rodičové; tito mají dle předpisu o. o. zákonníka povinnost starati se o život a zdraví svých manželských dítek, poskytnouti jim slušné živobytí, vyvinovati jich tělesné a duševní síly a položití základ k jich příštímú blahu vyučováním v náboženství a v prospěšných vědomostech. Péče o zdraví přináležeti má po výtce matce, péče o živobytí připadnouti má otci a to tak dlouho, dokud se děti samy vydržovati nemohou.

2. Je-li otec nemajetný, má se matka starati o výživu, a zemře-li otec, připadá matce veškera výchova. Není-li matka již na živu nebo je-li nemajetna, postihuje tato povinnost otcovy prarodiče a po těchto prarodiče strany matčiny.

3. Jsou-li rodiče rozvedeni nebo rozloučeno-li manželství jejich co do svazku, smějí rodiče učiniti úmluvu co do výchovy dítek svých; nemohou-li se dohodnouti, rozhoduje soud tak, že matka převzítí musí vychování dítek mužského pohlaví až do dokonaného čtvrtého roku, dítky pak pohlaví ženského až do dokonaného 7. roku, ač-li z důležitých příčin není potřebí jinak naříditi. Náklady vychování nésti jest otci. Z moci otcovské sleduje, že otec má právo vychovávatí své manželské nedospělé dítko k tomu stavu, jež pro ně za přiměřený pokládá. Po dosažené dospělosti může soud k žádosti dítěte vyslechnuv otce naléztí o tom, zda vzhledem ku stavu a jmění otcovu, jakož i zřetelem k náklonnosti a schopností dítěte má býti ono vychováváno k jinému povolání (§§ 139, 141 až 143, 148, 150 o. o. z.).